K FAUNISTICE ČELEDI APHODIIDAE (COLEOPTERA) ČESKOSLOVENSKA

ZUR FAUNISTIK DER FAMILIE APHODIIDAE (COLEOPTERA) DER TSCHECHOSLOWAKEI

David Král Martin Souček

V příspěvku uvádíme několik zajímavých nálezů druhů čeledi Aphodiidae z našeho území. Aphodius /Melinopterus/reyi Reitter,1892 byl v Československu zjištěn poprvé, Aphodius /Agrilinus/ borealis Gyllenhal,1827 je nový pro Moravu. Pokud není uvedeno jinak, lgt., det., coll. David Král a Martin Souček.

Aphodius /Colobopterus/ scrutator /Herbst,1798/

Boh., České středohoří, vrch Raná, 16.8.1977, více ex., pastvina na úpatí, v trusu Bos; Boh., Třebenice u Litoměřic, 5.7.1979, více ex., v trusu Bos; Boh., Libochovice, 17.8.1977,2 ex., 30.7.1979, více ex., v trusu Bos. V Čechách velmi vzácný. Tesař /1972/ uvádí dva nálezy z Českého středohoří.

Aphodius /Ammoecius/ brevis Erichson,1848

Slov., Slovenský kras, Zádiel, 8.5.1978, D.Král lgt., det., coll; Slov., Slovenský kras, Hrhov, 20.4.1981; více ex., v loňském trusu Bos.

Aphodius /Limarus/ maculatus Sturm,1800

Boh., Radlín u Heřmanova Městce, 27.7.1977, 3 ex., v trusu Cervus, M.Souček lgt., det., coll.. Z Čech známo jen několik nálezů, na Moravě a Slovensku daleko hojnější např.: Sil., Praděd, 7.1979, v trusu Cervus; Slov., Štúrovo env., 1.- 6.7.1976, ve výkalu Homo; Slov., Cerová vrchovina, Šiatorská Bukovinka, 7.- 11.7.1976, ve výkalu Homo.

Aphodius /Volinus/ paykulli Bedel,1908

Boh., Beroun, 9.10.1976, více ex., v trusu Ovis; Boh., Stradonice u Berouna, 9.10.1976, 8.10.1977, více ex., v trusu Ovis a Bos ; Boh., Praha-Prokopské údolí, 31.10.1976, 1 ex., v trusu Bos, Jiří Sádlo lgt., D.Král det., coll.; Boh., Nižbor, 31.3.1981, 1 ex., ve výkalu Homo, D.Král lgt., det., coll.; Slov., Cerová vrchovina, Hajnáčka, 14.10.1978, 6.10.1979, více ex., v trusu Ovis a Bos.

Aphodius /Volinus/ pictus Sturm,1805

Boh., České středohoří, vrch Raná, 23.10.1977, 16.9.1978, více ex., v trusu Ovis.

Aphodius /Melinopterus/ conputus Creutzer,1799

Slov., Banská Bystrica, 12.10.1978, více ex., v trusu Ovis, D.Král lgt., det., coll.; Slov., Turčianské Teplice, 5.10.1979, více ex., v trusu Bos; Slov., Cerová vrchovina, Hajnáčka, 14.10.1978, 6.10. 1979, více ex., v trusu Bos a Ovis; Slov., Kamenica nad Hronom, 24.10.1980, více ex., v trusu Ovis; Slov., Nový Tekov u Levic , 26.10.1980, 2 ex., v trusu Equus; Slov., Streda nad Bodrogom,19.4. 1981, 1 ex., v trusu Ovis. Tento druh je na podzim na Slovensku pravděpodobně dosti hojný.

Aphodius /Melinopterus/ reyi Reitter,1892

Slov., Kamenica nad Hronom, 24.10.1980, více ex., v trusu Ovis. Byl znám pouze z jižní Francie, Rakouska, Polska, Turecka /Stebnicka , 1976/. Nový pro Československo.

Aphodius /Amidorus/ thermicola Sturm,1800

Slov., Cerová vrchovina, Hajnáčka, 14.10.1978, 1 ex., v trusu Ovis, D.Král lgt., det., coll.

Aphodius /Amidorus/ porcus /Fabricius,1792/

Slov., Cerová vrchovina, Hajnáčka, 14.10.1978, 1 ex., v trusu Equus, D.Král lgt., det., coll. Roubal /1936/ zná jen 3 nespolehlivé nálezy ze Slovenska.

Aphodius /Trichonotulus/scrofa /Fabricius,1787/

Boh., Sadská u Poděbrad, 8.5.1976, 1 ex., v trusu Bos, M.Souček lgt, det., coll.. V Čechách dříve dosti hojný, nyní vlivem intenzivního zemědělství mnohem vzácnější.

Aphodius /Agrilinus/ borealis Gyllenhal, 1827

Mor., Lednice env., 22.5.1971, J.Strejček lgt., coll., D.Král det.; Slov., Kamenica nad Hronom, 1.-6.7.1976, 2 ex., v trusu Ovis, D.Král lgt., det., coll.. Ze Sovenska známy zatím dva nebo tři nálezy, pro Moravu nový.

Aphodius /Orodalus/ citellorum Semenov et Medvedev, 1928

Slov., Streda nad Bodrogom, 18.-19.4.1981, více ex., v ústí nor Citellus spolu s Onthophagus vitulus /Fabricius,1776/, Onthophagus semicornis /Panzer, 1798/, Aphodius /Orodalus/ biguttatus Germar, 1824, Aphodius /Nialus/ varians Duftschmidt, 1805, Aphodius /Calamosternus/ granarius /Linnaeus,1767/, Rhyssemus germanus /Linnaeus, 1767/, Pleurophorus caesus /Creutzer,1796/.

Heptaulacus villosus/Gyllenhal,1806/

Slov., Kraľovany, 15,7.1972, 1 ex., P.Švácha lgt., coll., D.Král det.; Boh., Lounské středohoří, Hrádek u Rané, xerothermní opukové údolí, 21.6.1980, 2 ex., nasmýkány, J.Strejček lgt., coll., D.Král det..

Psammodius asper /Fabricius,1775/ = sulcicollis /Illiger,1802/

Slov., Kamenica nad Hronom, 8.9.1981, více ex., na písčitém břehu Hronu spolu s Rhyssemus germanus /Linnaeus,1767/, D.Král a T.Scholz lgt., det., coll.. Podle Roubala /1936/ všude hojný, nyní vlivem znečištění vod jen ojediněle.

Zusammenfassung

Es werden Funde von bisher wenig bekannten Arten der Familie Aphodiidae aus der Tschechoslowakei angegeben. Wo nicht anders angeführt, bedeutet lgt., det., coll. David Král und Martin Souček. Aphodius /Melinopterus/ reyi Reitter,1892 ist neu für die Tschechoslowakei, Aphodius /Agrilinus/ borealis Gyllenhal,1827 neu für Mähren.

Literatura

Roubal J., 1936: Katalog Coleopter /brouků/ Slovenska a Podkarpatské Rusi, 2. Bratislava.

Stebnicka Z., 1976: Klucze do oznaczania owadów Polski 19, 28a, Coleoptera, Scarabaeidae laparosticti, Warzsawa.

Tesař Z., 1957: Fauna ČSR 11, Brouci listorozí- Lamellicornia 2, Scarabaeidae laparosticti, ČSAV, Praha.

Tesař Z., 1972: Doplňky k "Fauně ČSR" Lamellicornia 1 a 2, Acta Musei Silesiae A, 21, Opava.

Adresy autorů Anschriften der Autoren :

David Král, Italská 2, 120 00 Praha 2

Martin Souček, Belgická 27, 120 00 Praha 2